

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
1.ΣΗΜΑ.....	7
1.1. Ορισμός και τύποι σημάτων	7
1.2 Σκοπός και λειτουργία σήματος.....	8
1.3. Κατάθεση και σημασία σήματος.....	10
1.4 Διάκριση σήματος	12
1.5 Σήματα απαράδεκτα προς κατάθεση.....	13
1.5.1 Έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα.....	14
1.5.2 Πρόσκρουση σε βασικούς και ηθικούς κανόνες.....	14
1.5.3 Ταύτιση ή ομοιότητα με προγενέστερο σήμα	14
1.5.4 Πρόσκρουση σε προγενέστερο δικαίωμα.....	16
1.6 Μεταβίβαση σήματος	16
1.7 Προστασία του σήματος	17
1.8 Συλλογικά σήματα.....	19
1.9 Αλλοδαπά σήματα.....	20
1.10 Κοινοτικό σήμα.....	21
1.10.1 Χαρακτηριστικά κοινοτικού σήματος	22
1.11 Απόσβεση του δικαιώματος του σήματος.....	25
1.12 Διαγραφή του σήματος	25
1.12.1 Λόγοι διαγραφής σήματος	26
2. ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΕΣ.....	27
2.1 Έννοια της εφεύρεσης.....	27
2.2 Εφευρετική δραστηριότητα	28
2.2.1 Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος.....	29
2.3 Κατάθεση χορήγησης αίτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	30
2.4 Ορισμός του όρου δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.....	31
2.4.1 Ιστορική αναδρομή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	33
2.4.2 Κατηγορίες διπλώματος ευρεσιτεχνίας	34
2.5 Άδειες εκμετάλλευσης	35
2.5.1 Μεταβίβαση δικαιώματος ευρεσιτεχνίας.....	36
2.6 Προστασία διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	37

2.7 Απώλεια δικαιώματος ευρεσιτεχνίας	38
2.8 Ακυρότητα διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	38
2.9 Πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας	39
2.10 Κόστος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	40
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	40
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	42
ΠΗΓΕΣ.....	42
ΙΣΤΟΣ.....	42

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο σκοπός της υπάρχουσας εργασίας είναι να περιγράψει την τρέχουσα θέση του εμπορικού σήματος και της ευρεσιτεχνίας στην οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων. Επιπλέον, στόχο έχει να αποσαφηνίσει τις παραπάνω έννοιες σύμφωνα πάντα με τις ισχύουσες διατάξεις του εμπορικού δικαίου. Ακόμα, αναλύει τις βασικές αρχές των εμπορικών σημάτων(brand names) και των ευρεσιτεχνιών(patents), τον τρόπο κατάθεσης και προστασίας των δικαιούχων σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ισχύει στην εγχώρια αγορά. Επιπροσθέτως, περιγράφονται τα είδη των εμπορικών σημάτων, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ένα σήμα μπορεί να παρέλθει σε διαγραφή. Τέλος, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα των ευρεσιτεχνιών, των εφευρέσεων και στους τρόπους απόκτησης ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Στο τέλος της εργασίας παρατίθενται τα συμπεράσματα μέσω των οποίων ξεκαθαρίζεται ο σπουδαίος ρόλος των εμπορικών σημάτων και των ευρεσιτεχνιών στο επιχειρηματικό φάσμα.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στον κόσμο των οικονομικών οργανισμών ο ρόλος των εμπορικών σημάτων και των ευρεσιτεχνιών είναι ιδιαίτερα σημαντικός καθώς αυτός αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της εκάστοτε επιχείρησης. Με την κατοχύρωση των εμπορικών σημάτων οι επιχειρήσεις αποκτούν ταυτότητα στον κόσμο του εμπορίου ενώ παράλληλα οι ευρεσιτεχνίες συμβάλλουν στην φήμη της οικονομικής μονάδας και στην διατήρησή της. Με κύριο γνώμονα τα προαναφερθέντα στοιχεία, η εν λόγω εργασία να αναλύσει όλο το φάσμα των εμπορικών σημάτων και ευρεσιτεχνιών.

Το πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αναφέρεται στο σήμα και χωρίζεται σε δώδεκα υποκεφάλαια. Πιο αναλυτικά στα πρώτα τέσσερα υποκεφάλαια αναλύονται οι ορισμοί και οι τύποι των σημάτων, ο σκοπός και η λειτουργία αυτών, η κατάθεση του σήματος και η σημασία του για την επιχείρηση και η διάκριση των σημάτων με βάση τη μορφή σε λεκτικά, σύνθετα σήματα και ηχητικά. Επιπλέον, στα επόμενα υποκεφάλαια της πρώτης ενότητας δίνεται έμφαση στα μη αποδεκτά από τον νόμο σήματα προς κατάθεση και τα χαρακτηριστικά αυτών, στην μεταβίβαση των σημάτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνεται αυτό.

Στη συνέχεια, γίνεται λόγος για την προστασία του σήματος και την διαίρεσή της σε διοικητική, αστική και ποινική. Επίσης, στα υπόλοιπα υποκεφάλαια υπογραμμίζεται ο ρόλος των συλλογικών σημάτων και η διαφοροποίησή τους από τα ατομικά, η έννοια των αλλοδαπών σημάτων, τα οποία κατέχουν Έλληνες ή αλλοδαποί που δεν έχουν την επιχειρηματική τους εγκατάσταση στην Ελλάδα. Παρακάτω γίνεται λόγος για τα κοινοτικά σήματα και τη νομοθεσία που τα διέπει καθώς και τα χαρακτηριστικά τους. Τέλος, στο κλείσιμο του κεφαλαίου γίνεται αναφορά στην απόσβεση του δικαιώματος των σημάτων, την διαγραφή του και τους λόγους ,συνήθως νομικούς, που συντελούν σε αυτή.

Το δεύτερο κεφάλαιο της πτυχιακής είναι εξίσου σημαντικό διότι αναλύει την σπουδαία σημασία της ύπαρξης των ευρεσιτεχνιών και χωρίζεται

σε δέκα υποκεφάλαια. Στα πρώτα πέντε υποκεφάλαια γίνεται λόγος για την έννοια της εφεύρεσης και την δύναμη της εφευρετικής δραστηριότητας για τον οικονομικό φορέα, τον τρόπο με τον οποίο κατατίθεται η αίτηση χορήγησης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας από νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ο ορισμός του όρου του διπλώματος καθώς και οι άδειες εκμετάλλευσης του. Στα τελευταία υποκεφάλαια υπογραμμίζονται η προστασία, η απώλεια και η έλλειψη εγκυρότητας του διπλώματος της ευρεσιτεχνίας. Κλείνοντας, δίνεται βάρος στον τρόπο με τον οποίο παρέχεται η πιστοποίηση υποδείγματος χρησιμότητας για τεχνικές εργασίες καθώς επίσης και στο οικονομικό κόστος που απαιτείται για την απόκτηση και την νόμιμη κατοχύρωση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για την οικονομική μονάδα.

Τέλος, το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας αποτελείται από τα συμπεράσματα που ανακύπτουν από την έκθεση της εργασίας. Συγκεκριμένα, τα συμπεράσματα εκθέτουν στον αναγνώστη την ζωτική σημασία των εμπορικών σημάτων(brand names) και οπωσδήποτε των ευρεσιτεχνιών(patents) σε όλους τους κλάδους του επιχειρηματικού σύμπαντος.

1.ΣΗΜΑ

1.1. Ορισμός και τύποι σημάτων

Με τον όρο «βιομηχανικό σήμα» γίνεται η διάκριση των προϊόντων που παράγει μια επιχείρηση. Το «εμπορικό σήμα» αναφέρεται στα προϊόντα που η επιχείρηση εμπορεύεται και το «σήμα υπηρεσιών» αφορά σε προϊόντα υπηρεσιών (δηλαδή στις δραστηριότητες που ασκούνται για λογαριασμό τρίτων και δεν οδηγούν στην παραγωγή ή κυκλοφορία προϊόντων). Το σήμα ανήκει στα δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Άλλα τέτοια δικαιώματα είναι η ευρεσιτεχνία και το βιομηχανικό υπόδειγμα, το βιομηχανικό σχέδιο, οι γεωγραφικές ονομασίες προέλευσης, οι τοπογραφίες ημιαγωγών και το δικαίωμα σε ποικιλίες φυτών. Σύμφωνα με τη διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, θεωρείται σήμα κάθε σημείο επιδεικτικό γραφικής παραστάσεως, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχειρήσεως από εκείνα άλλων επιχειρήσεων.

Έτσι, το σήμα είναι οποιαδήποτε σημάδι, σύμβολο, γραφική αντιπροσώπευση, επιστολή, έμβλημα, ήχος (συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων), μορφή του προϊόντος ή μορφή της συσκευασίας του προϊόντος που αντιπροσωπεύεται ελεύθερα και που χρησιμοποιείται με σκοπό να διακρίνει τα χαρακτηριστικά όπως η ποιότητα, κατασκευή, προέλευση των αγαθών, των προϊόντων ή των υπηρεσιών. Χρησιμοποιείται προκειμένου να διευκολυνθεί η διάκριση μεταξύ των προϊόντων των μεμονωμένων παραγωγών ή των κατασκευαστών και να προστατευθεί το κοινό από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Άλλοι τύποι σημάτων είναι το «συλλογικό σήμα», το «σήμα προνοίας», «αμυντικό σήμα», «σήματα σειράς», «κύρια σήματα και σήματα είδους», «συνδεδεμένα σήματα» και «σήματα ποιότητας». Παρατηρείται, ότι μπορούν να αποτελέσουν σήματα οι λέξεις, τα

ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, τα ψευδώνυμα, οι απεικονίσεις, τα σχέδια, τα γράμματα, οι αριθμοί, οι ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του, ο τίτλος εφημερίδας ή περιοδικού.

Το σήμα, μετά από τη νόμιμη εγγραφή, θεωρείται ένα μόνιμο και αποκλειστικό περιουσιακό στοιχείο του (φυσικού ή νομικού) προσώπου του οποίου το όνομα καταχωρείται. Οι τίτλοι εφημερίδων και περιοδικών θεωρούνται επίσης σήματα. Για το ευρύ κοινό, πολλά σήματα συνδέονται τόσο στενά με τον τύπο προϊόντος ώστε να αντικατασταθεί η ονομασία αυτών των τύπων των προϊόντων από τα εμπορικά τους σήματα (π.χ. Nescafe, Aspirin, Jeep, Thermos, Sherry, Klinex).

1.2 Σκοπός και λειτουργία σήματος

Είναι γνωστό ότι ο σκοπός του σήματος είναι η εξυπηρέτηση του συμφέροντος του φορέα της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται στην διεύρυνση του κύκλου των πελατών του. Τα προϊόντα της επιχείρησης είναι συνυφασμένα με το σήμα κι έτσι αναδύονται από τη μάζα των όμοιων ή παραπλήσιων προϊόντων που κυκλοφορούν στην αγορά. Το σήμα, διεγείροντας την προσοχή των καταναλωτών, συμβάλλει στην

συγκράτηση των παλιών και στην απόκτηση νέων πελατών. Παράλληλα, ο σπουδαίος ρόλος του σήματος είναι ότι χρησιμεύει στον φορέα του και ως όπλο στον αγώνα του εναντίον των λοιπών ανταγωνιστριών επιχειρήσεων.

Από την νομοθεσία ορίζεται ότι το σήμα δεν πρέπει να μοιάζει με άλλα σήματα που έχουν κατοχυρωθεί νωρίτερα και τα οποία διακρίνουν άλλα όμοια ή παρεμφερή προϊόντα ή υπηρεσίες. Έτσι, θα πρέπει τα σήματα να έχουν κάποια βασικά εννοιολογικά στοιχεία, τα οποία είναι τα εξής

- Να είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από μίας άλλης.
- Εύκολος προσδιορισμός της προέλευσης του προϊόντος ή της υπηρεσίας.
- Επίτευξη σύνδεσης σήματος και επιχείρησης για την αποφυγή ενδεχόμενου λάθους.
- Δεν υπάγονται στα εμπορεύματα τα άυλα αγαθά και τα αξιόγραφα.

Ο σκοπός και οι λειτουργίες του σήματος βρίσκονται σε στενό δεσμό μεταξύ τους, χωρίς να ταυτίζονται απόλυτα. Ο σκοπός αποτελεί το πρωταρχικό στοιχείο, το αποτέλεσμα που ο νομοθέτης επιδιώκει με την αναγνώριση του σήματος. Αντίθετα, η λειτουργία σημαίνει την ενέργεια, τη δράση που αναπτύσσει το σήμα και που είναι σημαντική για την επίτευξη του σκοπού του.

Η βασικότερη λειτουργία που το σήμα επιτελεί είναι η λειτουργία προέλευσης. Σύμφωνα με τη λειτουργία αυτή, το σήμα τονίζει το δεσμό ανάμεσα στην επιχείρηση και στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες και έτσι διακρίνει τελικά αυτά από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων.

Ακόμη, το σήμα, ως διακριτικό γνώρισμα, χρησιμεύει στο φορέα του και ως μέσο πληροφοριακής, κυρίως, διαφήμισης. Τη διαφημιστική του δύναμη τη στηρίζει είτε στη σχέση που το συνδέει με το προϊόν ή την υπηρεσία, είτε στην εντυπωσιακή του διαμόρφωση, ή στην προβολή του από τα μέσα ενημέρωσης. Επομένως, το σήμα επιτελεί και διαφημιστική λειτουργία, που

το καθιστά οικονομικό αγαθό από την εκμετάλλευση του οποίου ο φορέας του προσδοκά συμφέρον.

Στο δίκαιο των σημάτων έχει τεθεί και το ερώτημα αν το σήμα, πέρα από τις παραπάνω λειτουργίες, επιτελεί και εγγυητική λειτουργία, με την έννοια ότι εγγυάται μια ορισμένη ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών που διακρίνει. Τέτοια λειτουργία υπό το προϊσχύων δίκαιο δεν επιτελούσε αφού δεν προέκυπτε από οποιαδήποτε διάταξη υποχρέωση διατήρησης της ίδιας πάντοτε ποιότητας. Όμως, το σήμα ούτε υπό το ισχύον νέο δίκαιο, επιτελεί εγγυητική λειτουργία με την παραπάνω έννοια. Θα μπορούσε μόνο να λεχθεί ότι τα γνωστά σήματα επιτελούν εγγυητική λειτουργία με την οικονομική του όρου έννοια. Και αυτό, γιατί ο επιχειρηματίας φροντίζει να διατηρεί το ίδιο επίπεδο ποιότητας, αφού αυτό επιβάλλεται από το δικό του επιχειρηματικό συμφέρον κι έτσι ο καταναλωτής εξακολουθεί να εμπιστεύεται το προϊόν ή την υπηρεσία.

1.3. Κατάθεση και σημασία σήματος

Σύμφωνα με τον Ν. 2239/94 οποιαδήποτε εργασία σχετικά με το σήμα γίνεται στη διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Το σήμα καταχωρείται και ισχύει για 10 χρόνια από την επόμενη της ημερομηνίας κατάθεσης. Η καταχώρηση του σήματος παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα της χρήσεως αυτού, το δικαίωμα να επιθέτει αυτό στα προϊόντα ή εμπορεύματα τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες, να επιθέτει αυτό στα περικαλύμματα και στις συσκευασίες των εμπορευμάτων, στο χαρτί αλληλογραφίας, στα τιμολόγια στους τιμοκαταλόγους, στις αγγελίες, στις κάθε είδους διαφημίσεις, ως και σε άλλο έντυπο υλικό και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα. Η νομική διαδικασία αναγνώρισης ενός σήματος ξεκινά με την κατάθεση της ειδικής Δήλωσης και του σχετικού φακέλου από εξουσιοδοτημένο για αυτό Δικηγόρο στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου, όπου μετά από έλεγχο της τυπικής νομιμότητας και τις τυχόν διορθώσεις φέρεται προς συζήτηση στη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων,

η απόφαση της οποίας καταχωρείται σε ειδικό δημόσιο βιβλίο μαζί με όλα τα εξατομικευτικά του σήματος στοιχεία.

Το σημαντικό είναι ότι η καταχώρηση αυτή που έχει αναδρομική ενέργεια, δηλαδή οι συνέπειες της ανατρέχουν στο χρόνο κατάθεσης της Δήλωσης, αποτελεί ατομική διοικητική πράξη διαπλαστικού χαρακτήρα και δημιουργεί απόλυτο δικαίωμα κατά παντός.

Αποτέλεσμα:

- ο δικαιούχος δικαιούται να χρησιμοποιεί το σήμα αλλά και να εμποδίζει τρίτους από τη χρήση του ίδιου ή και παρόμοιου σήματος. Αποκτά, επίσης, ένα δυνατό μέσο διατήρησης αλλά και διεύρυνσης του πελατολογίου του.
- δικαιούται να το μεταβιβάσει με αντάλλαγμα ανάλογο κάθε φορά της φήμης και της διακριτικής του δύναμης του σήματος.
- δικαιούται να παραχωρεί με αντάλλαγμα άδειες παράλληλης κατάθεσης ή χρήσης του σήματος σε τρίτους.

Επομένως το σήμα, εκτός από την κύρια λειτουργία που είναι η διαφοροποίηση των προϊόντων και των υπηρεσιών μιας επιχείρησης από άλλες, είναι και ένα περιουσιακά εκμεταλλεύσιμο άυλο αγαθό, το οποίο για να αποδώσει καρπούς χρειάζεται ποιότητα, σωστή διαχείριση, διαθέσιμα κεφάλαια, δυναμική και οπωσδήποτε μακρόχρονη χρήση στην αγορά.

Για το λόγο αυτό τόσο η κατοχύρωση όσο και η διαχείριση του αφορά στις επιχειρήσεις με προοπτικές εξελίξεις, διαθέσιμα κεφάλαια, διαφημιστική πολιτική και δυναμική παρουσία στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Μικρότερης εμβέλειας επιχειρήσεις μπορούν να συσπειρωθούν κάτω από ένα δυνατό σήμα με δικαίωμα χρήσης του και μπορούν να πετύχουν, χρησιμοποιώντας το διακριτικό γνώρισμα των προϊόντων ή υπηρεσιών τους το οποίο μέσα στα γεωγραφικά τους όρια δράσης επιτελεί την ίδια λειτουργία με το σήμα.

1.4 Διάκριση σήματος

Διάκριση με βάση τη μορφή του σήματος:

Λεκτικά σήματα. Υποστηρίζεται ότι είναι το πιο συνηθισμένο είδος σήματος. Αποτελούνται από μια ή περισσότερες λέξεις, σύμφωνα καταρχήν με τους γλωσσικούς κανόνες, ή μικρές φράσεις (slogans), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι απλά περιγραφές και μπορούν να διακρίνουν τα προϊόντα της επιχείρησης. Με αυτό τον τρόπο είναι δυνατή, παραδείγματος χάριν, η κατάθεση ως σήματος της επωνυμίας, του αστικού ονόματος ή του ψευδωνύμου του φορέα της επιχείρησης. Οι λέξεις μπορεί να είναι και φανταστικές. Κυρίως τέτοιες είναι οι λεξιπλασίες. Πιο συγκεκριμένα, καινούργιες λέξεις που δεν ανήκουν στο λεξιλόγιο της καθημερινότητας και που σχηματίζονται από «συνδυασμούς ή αλλοιώσεις άλλων λέξεων ή τμημάτων τους, προσφυσμάτων, καταλήξεων ή φθόγγων της καθομιλουμένης».

Λόγου χάρη, αναφέρεται το σήμα της «Kodak», το οποίο δεν είχε καμία έννοια πριν υιοθετηθεί και χρησιμοποιηθεί ως λογότυπο που σχετίζεται με αγαθά, είτε αυτά είναι φωτογραφικού ή διαφορετικού είδους. Τα σήματα που έχουν επινοηθεί αποτελούν νεολογισμούς οι οποίοι δεν βρίσκονταν προηγουμένως σε κάποιο λεξικό. Είναι πολλά τα παραδείγματα σημάτων που αποτελούνται από λέξεις με λεξιλογική ερμηνεία που σχετίζονται ακριβώς και προσδιορίζουν άμεσα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες στα οποία απευθύνονται. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η λέξη-σήμα *Salty* που απευθύνεται σε αλμυρά προϊόντα. Ακόμη, αρκετά σήματα έχουν την ιδιότητα να υποδηλώνουν την φύση, ποιότητα, ή κάποιο χαρακτηριστικό των προϊόντων ή υπηρεσιών σε σχέση με αυτό που χρησιμοποιούνται. Σε αυτήν την περίπτωση δεν περιγράφουν αυτό το χαρακτηριστικό και απαιτούν τη φαντασία από τη μεριά του καταναλωτή για να προσδιοριστεί το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό. Τέτοιου είδους σήματα, επικαλούνται την διορατική φαντασία του καταναλωτή. Σχετικό παράδειγμα αποτελεί, η Blu-ray, μια νέα τεχνολογία υψηλών δυνατοτήτων για αποθήκευση δεδομένων.

Σύνθετα σήματα. Αποτελούνται από συνδυασμό λέξεων και εικόνων ή μόνο λέξεων ή μόνο εικόνων. Δεν είναι απαραίτητο κάποιο από τα μέρη του σύνθετου σήματος να έχει διακριτική ικανότητα. Αρκεί να έχει τέτοια ικανότητα η σύνθεση των επιμέρους τμημάτων.¹

Τέτοια σήματα, μπορεί να αποτελούνται από κοινές λέξεις, των οποίων η ερμηνεία δεν παραπέμπει ούτε στο αγαθό, ούτε στο πεδίο στο οποίο αυτό ανήκει. Αποτελούνται από λέξεις ή εικόνες που διαθέτουν λεξιλογική ερμηνεία πριν υιοθετηθούν σαν λογότυπα, αλλά χρησιμοποιούνται για προϊόντα ή υπηρεσίες, που δεν έχουν κάποια σχέση με αυτή τους την ερμηνεία. Παράδειγμα αποτελεί η «Apple» που ενώ ερμηνεύεται ως «μήλο», είναι το εμπορικό σήμα βιομηχανίας υπολογιστών.

Σήματα με επίπεδη και σήματα με τρισδιάστατη μορφή :

Ηχητικά σήματα. Τα σήματα αυτά ενεργούν μόνο ακουστικά. Δηλαδή, διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μέσω ενός ήχου ή θορύβου, που συνήθως αποτυπώνεται σε δίσκο ή σε ταινία μαγνητοφώνου και μεταδίδεται μέσω ραδιοφώνου ή τηλεόρασης. Μπορούν να παρασταθούν γραφικά με τη μορφή πενταγράμμου με μουσικές νότες.

1.5 Σήματα απαράδεκτα προς κατάθεση

Σύμφωνα με τον νόμο υφίστανται ορισμένες κατηγορίες σημείων που δεν είναι δυνατόν να γίνουν παραδεκτά και πρέπει να απορρίπτονται από τα διοικητικά δικαστήρια και την διοικητική επιτροπή σημάτων.

¹ Σερελέα Γαρυφαλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου », εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σελ.120.

1.5.1 Έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα

Σημεία τα οποία στερούνται διακριτικού χαρακτήρα και δεν είναι επιδεικτικά γραφικής παράστασης, ικανής να διακρίνονται τα προϊόντα η υπηρεσίες μιας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων δεν μπορούν να καταχωρηθούν ως σήματα. Επιπροσθέτως, δεν καταχωρούνται ως σήματα τα σημεία ή ενδείξεις που χρησιμεύουν στις συναλλαγές για την δήλωση της ποιότητας, του είδους, της ποσότητας, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της υπηρεσίας. Σημεία τα οποία χρησιμοποιούνται στην καθομιλουμένη και σημεία που μπορούν να παραπλανήσουν το κοινό ως προς την φύση και την ποιότητα του προϊόντος, δεν δύναται να καταχωρηθούν ως σήματα.²

1.5.2 Πρόσκρουση σε βασικούς και ηθικούς κανόνες

Δεν καταχωρούνται ως σήματα επίσης όσα έρχονται σε αντίθεση με την δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη. Τέτοιου είδους παραδείγματα είναι η σημαία, τα σύμβολα, τα εμβλήματα του ελληνικού κράτους και των λοιπών κρατών καθώς ακόμη και τα σημεία που αντίκειται στην καλή πίστη.

1.5.3 Ταύτιση ή ομοιότητα με προγενέστερο σήμα

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2239/1994, μη καταχώρηση σήματος έχουμε ακόμη :

- σε περιπτώσεις στις οποίες έχουμε ταύτιση του σήματος με προγενέστερο σήμα (όπου προγενέστερο σήμα ορίζεται το σήμα το

² Πουλάτου-Ευθυμιάτου Αντωνία, (2008) «Επιτομή εμπορικού δικαίου», 5^η έκδοση, εκδόσεις,

Αντ.Ν.Σακκουλά, Αθήνα, σελ.113.

οποίο έχει καταχωρηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης του σήματος λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα προτεραιότητας αυτών που προβλήθηκαν).

- όταν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού λόγω της ταυτότητας με το προγενέστερο σήμα και της ομοιότητας των υπηρεσιών και έχει ως αποτέλεσμα τον κίνδυνο συσχέτισης του με το προγενέστερο σήμα.
- Εάν ταυτίζεται με προγενέστερο σήμα και προορίζεται να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι ανόμοια με εκείνα για τα οποία έχει καταχωρηθεί το παλαιότερο σήμα.
- Και τέλος, στα σήματα τα οποία κατά την ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης τους είναι ευρέως γνωστά.

Πηγή: www.google.gr/wrongbrandname

1.5.4 Πρόσκρουση σε προγενέστερο δικαίωμα

Μη αποδεκτό για καταχώρηση είναι το σήμα :

- Το οποίο έρχεται σε σύγκρουση με το δικαίωμα μη καταχωρημένου σήματος που χρησιμοποιείται σε συναλλαγές και το οποίο παρέχει στον δικαιούχο το δικαίωμα απαγόρευσης χρήσης μεταγενέστερου σήματος. Λαμβάνοντας υπόψη πως τα δικαιώματα αυτά έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης του συγκεκριμένου σήματος.
- Όταν προσκρούει σε προγενέστερο δικαίωμα της προσωπικότητας τρίτου ή σε προγενέστερο δικαίωμα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Το οποίο ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση με σήμα που έχει καταχωρηθεί και χρησιμοποιείται στο εξωτερικό κατά την στιγμή της κατάθεσης της δήλωσης, εάν αυτή έγινε κακόπιστα από τον αιτών.
- Που αποτελείται από το όνομα του καταθέτη, εάν το ίδιο όνομα δε έχει ήδη κατατεθεί από άλλον ως σήμα για να διακρίνει ταυτόσημα προϊόντα, πρέπει να προστεθεί ένα διακριτικό σημείο για την ξεκάθαρη διάκριση του από το προηγούμενο.
- Σύμφωνα με την έννοια του κινδύνου συσχέτισης σημάτων, που δύναται να αποτελούν λόγους σύγχυσης όταν πρόκειται για παραπλήσια σήματα δυο προϊόντων τα οποία μπορούν να προκαλέσουν στον μέσο καταναλωτή την αίσθηση ότι και τα δυο προϊόντα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση.

1.6 Μεταβίβαση σήματος

Σύμφωνα με τον νόμο 2239/94 το σήμα μπορεί να είναι αντικείμενο συναλλαγών και ο δικαιούχος του μπορεί να το μεταβιβάσει σε τρίτο πρόσωπο είτε αυτό είναι νομικό ή φυσικό .Το δικαίωμα στο σήμα μπορεί να μεταβιβαστεί είτε εν ζωή είτε λόγω θανάτου, ανεξάρτητα από τη

μεταβίβαση της επιχείρησης. Το σήμα πλέον αποτελεί απόλυτο αυτοτελές δικαίωμα.

Η μεταβίβαση του σήματος γίνεται με υποβολή αίτησης στο τμήμα Σημάτων του Υπουργείου Εμπορίου, στην οποία περιλαμβάνεται το συμφωνητικό μεταβίβασης του σήματος. Στην περίπτωση μεταβίβασης ολόκληρης της επιχείρησης τότε αυτόματα μεταβιβάζεται μαζί και το σήμα.

Το σήμα είναι κληρονομικό. Η μεταβίβαση του σήματος λόγω θανάτου του φορέα του επέρχεται ανεξάρτητα από την μεταβίβαση της επιχείρησης. Αν δεν ορίζεται η τύχη του σήματος, γίνεται δεκτό ότι ακολουθεί την τύχη της επιχείρησης. Το δικαίωμα χρήσης του σήματος που περιήλθε σε περισσότερους κληρονόμους, ανήκει σε όλους από κοινού και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κοινού για να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες της κοινής επιχείρησης.

Σε περίπτωση πτώχευσης της επιχείρησης και εφόσον το σήμα δεν ταυτίζεται με το όνομα του δικαιούχου γίνεται αναγκαστική εκποίηση του σήματος.

Τέλος, άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι η διαδικασία της μεταβίβασης του σήματος έχει ισχύ μόνο για το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.³

1.7 Προστασία του σήματος

Ως προστασία ορίζεται το δικαίωμα που παρέχει το σήμα στον δικαιούχο του, εφόσον είναι καταχωρημένο και εγκεκριμένο, να το χρησιμοποιεί μόνο αυτός κατά αποκλειστικότητα για χαρακτηρισμό των υπηρεσιών του. Έτσι ο δικαιούχος έχει κάθε δικαίωμα να απαγορεύει σε τρίτους την οποιαδήποτε χρήση διακριτικού γνωρίσματος που είναι όμοιο με το δικό του.

³ Σερελέα Γαρυφαλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου », εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σελ.130.

Η προστασία του σήματος έχει διάρκεια για δέκα έτη και υπάρχει η δυνατότητα να παρατείνεται για ακόμα δέκα με μια αίτηση του δικαιούχου και την μες στα χρονικά πλαίσια υποβολή του αποδεικτικού καταβολής των τελών υπέρ Δημοσίου. Εάν το αποδεικτικό καταβολής των τελών κατατεθεί εκτός προθεσμίας τότε έχουμε σαν αποτέλεσμα την διαγραφή του σήματος.

Στην περίπτωση που κάποιος τρίτος χρησιμοποιεί παράνομα, παραποιεί η απομιμείται το ίδιο σήμα, τότε έχουμε προσβολή στο δικαίωμα αυτό. Φαινόμενο που στην ελληνική αγορά αναπτύσσεται ραγδαία και της μηδαμινής νομικής προστασίας που υπάρχει στα εμπορικά σήματα. Τέτοιου είδους νομική προστασία είναι η διοικητική, η αστική και η ποινική.

Η Διοικητική προστασία του σήματος έχει να κάνει με την διαδικασία καταχώρισης του και τα μέσα τα οποία παρέχει ο νόμος στον δικαιούχο για να προσφύγει στο δικαστήριο ζητώντας μερική η ολική μεταρρύθμιση στο ζήτημα αυτό ή την εκ νέου κρίση της υπόθεσης σε ένα ανώτατο δικαστήριο.

Αστική προστασία παρέχεται σε περίπτωση προσβολής του σήματος από μεταγενέστερη ένδειξη και δίνει το δικαίωμα στον δικαιούχο του σήματος να καταφύγει στα πολιτικά δικαστήρια και να ζητήσει την διακοπή και την μη επανάληψη της προσβολής του σήματος του καθώς και την αφαίρεση παρομοίου σήματος από τα προϊόντα. Ακόμα, ο δικαιούχος μπορεί να προσφύγει σε ασφαλιστικά μέτρα μόλις διαπιστώσει ότι το σήμα του έχει απομιμηθεί και το δικαστήριο προχωρά στην κατάσχεση των προϊόντων αλλά και στην απαγόρευση κυκλοφορίας τους.

Ποινική προστασία παρέχεται σε περίπτωση παραποίησης ξένου σήματος, στην χρησιμοποίηση εν γνώσει παραποιημένου σήματος, στην απομίμηση σήματος για την παραπλάνηση καταναλωτών, στην πώληση προϊόντων με απομιμητικό σήμα καθώς και στην χρήση σήματος των συμβόλων και εμβλημάτων του ελληνικού κράτους και των θρησκευτικών συμβόλων. Ο δικαιούχος στις παραπάνω περιπτώσεις μπορεί να προβεί

στο δικαστήριο και να αξιώσει για τον αντίδικο ποινές όπως η φυλάκιση ή χρηματικό πρόστιμο.⁴

1.8 Συλλογικά σήματα

Δικαίωμα για την κατάθεση συλλογικού σήματος ακόμα και εάν δεν έχουν δική τους επιχείρηση έχουν οι σύλλογοι ή οι ενώσεις που επιδιώκουν επαγγελματικούς σκοπούς και έχουν νομικό πρόσωπο, οι συνεταιρισμοί καθώς και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να γίνει διάκριση στα προϊόντα που παράγουν ή πωλούν από τα εμπορεύματα που πωλούνται από τα μέλη τους χωριστά.

Τα συλλογικά σήματα διαφέρουν από τα ατομικά :

- Στα συλλογικά σήματα καταθέτης είναι μόνο νομικό πρόσωπο.
- Δικαίωμα χρήσης του συλλογικού σήματος, έχουν τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα, τα οποία, κατά τον χρόνο απονομής ή μεταγενέστερα, έχουν δικές τους αυτοτελείς επιχειρήσεις και σύμφωνα με το καταστατικό δικαιούνται να χρησιμοποιούν το σήμα του νομικού προσώπου για την διάκριση των προϊόντων τους.
- Το συλλογικό σήμα επιτελεί ποιοτική λειτουργία, δηλαδή παρέχει εγγυήσεις στους καταναλωτές ότι για το εκάστοτε προϊόν έχουν τηρηθεί ορισμένοι ποιοτικοί κανόνες.
- Το συλλογικό σήμα δεν μεταβιβάζεται.
- Σε περίπτωση προσβολής του συλλογικού σήματος μόνο το νομικό πρόσωπο μπορεί να αξιώσει τις σχετικές νομικές διαδικασίες.
- Με την δήλωση κατάθεσης του συλλογικού σήματος είναι αναγκαίο να υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση στην οποία να περιλαμβάνεται ο

⁴ Πουλάτου-Ευθυμιάτου Αντωνία, (2008) «Επιτομή εμπορικού δικαίου», 5^η έκδοση, εκδόσεις,

τίτλος, η έδρα, ο σκοπός του νομικού προσώπου, το ονοματεπώνυμο των νομίμων εκπροσώπων, ο ονομαστικός κατάλογος των μελών που έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν το σήμα και οι όροι που αφορούν στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μελών σχετικά με την χρήση του σήματος.

- Για τα συλλογικά σήματα υφίσταται ιδιαίτερο βιβλίο συλλογικών σημάτων στο υπουργείο εμπορίου.
- Το συλλογικό σήμα αποτελείται από ενδείξεις που χρησιμεύουν στο εμπόριο για τον προσδιορισμό της γεωγραφικής προέλευσης των υπηρεσιών.
- Το δικαίωμα στο συλλογικό σήμα δεν μπορεί να μεταβιβασθεί ως τέτοιο σε τρίτον.
- Διαγραφή του συλλογικού σήματος μπορεί να γίνει σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις που προβλέπονται για τα σήματα.
- Συλλογικά σήματα έχουν την δυνατότητα να καταθέτουν και αλλοδαποί συνεταιρισμοί, σύλλογοι ή ενώσεις, που ιδρύθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου της χώρας την οποία έχουν σαν έδρα, εφόσον στην χώρα τους κατατίθενται και προστατεύονται ελληνικά συλλογικά σήματα.
- Η χρήση του συλλογικού σήματος γίνεται πάντα με την ένδειξη << συλλογικό σήμα>>.
- Το συλλογικό σήμα θεωρείται ότι εξυπηρετεί εθνικό σκοπό διότι αποδεικνύει τον έλεγχο και την πιστοποίηση της ποιότητας των προϊόντων από τον σύλλογο ή την ένωση.⁵

1.9 Αλλοδαπά σήματα

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του νόμου 2239/94 αλλοδαπά ή ημεδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την επαγγελματική τους εγκατάσταση εκτός Ελλάδας δύναται να προστατευθούν από την ελληνική νομοθεσία «περί σημάτων» εάν το σήμα τους προστατεύεται

⁵ Σερελέα Γαρυφαλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου», εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σελ.138.

από το δίκαιο της πολιτείας όπου έχουν την επαγγελματική τους εγκατάσταση. Τέτοια σήματα είναι τα αλλοδαπά.

Έτσι, για την προστασία στην Ελλάδα είναι απαραίτητο να κατατεθεί το σήμα διότι είναι η πιο σημαντική απόδειξη της αρμόδιας αλλοδαπής αρχής ότι σύμφωνα με την νομοθεσία της αλλοδαπής πολιτείας όπου βρίσκεται η επαγγελματική εγκατάσταση του αιτών, είναι κατατεθειμένο και προστατεύεται το σήμα, του οποίου η κατάθεση ζητείται στην Ελλάδα. Η απόδειξη αυτή δεν απαιτείται, όταν τα ελληνικά σήματα κατατίθενται στην αλλοδαπή πολιτεία χωρίς την προσαγωγή της.

Από την στιγμή που καταχωρηθεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό σήμα, καθίσταται ανεξάρτητο από το σήμα της χώρας προέλευσης και προστατεύεται στην Ελλάδα παρά την εν τω μεταξύ παύση της προστασίας του από το δίκαιο της χώρας όπου ο καταθέτης έχει την επαγγελματική του εγκατάσταση. Από την δημιουργία του αλλοδαπού σήματος εφαρμόζονται όλες οι ισχύουσες διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Σημαντική προϋπόθεση για την απόκτηση αλλοδαπού σήματος είναι η ύπαρξη αμοιβαιότητας. Δηλαδή, η αλλοδαπή πολιτεία πρέπει να παρέχει στα ελληνικά σήματα προστασία που έχει καθιερωθεί από διεθνείς συμβάσεις.

1.10 Κοινοτικό σήμα

Τόσο στην χώρα μας, όσο και τα υπόλοιπα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν προσχωρήσει στη Διεθνή Σύμβαση του Παρισιού του 1883, με την οποία ιδρύθηκε η Διεθνής Ένωση για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Προκειμένου όμως να επιτευχθούν πλήρως τόσο η ελευθερία διακίνησης εμπορευμάτων όσο και ο ελεύθερος ανταγωνισμός, κρίθηκε απαραίτητο να εκδοθεί σχετική

οδηγία με την οποία εναρμονίσθηκαν και οι εσωτερικές νομοθεσίες, η δε δική μας ειδικότερα με τον νόμο 2239/1994 για τα σήματα.

Εντούτοις, δεν καταργείται το εθνικό σήμα. Για τον λόγο αυτό δημιουργήθηκε το κοινοτικό σήμα αντίστοιχα με το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το οποίο κατατίθεται αρχικά στην αρμόδια Εθνική Υπηρεσία Σημάτων, αυτή όμως στην συνέχεια το προωθεί στην Κοινοτική Υπηρεσία Σημάτων, στην οποία και μόνον καταχωρείται ως ευρωπαϊκό σήμα.

Ο νέος αυτός κοινοτικός θεσμός έχει ως στόχο στην αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην συνεχή επέκταση της. Στοχεύει ακόμα, στην κατάργηση των εμποδίων που δημιουργούνται από τις νομοθεσίες περί σημάτων των επί μέρους κρατών.

Δημιουργεί ένα καθεστώς το οποίο εξασφαλίζει τον ανόθευτο ανταγωνισμό, εξαλείφει τα εμπόδια για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και δύναται να συνυπάρχει με τα εθνικά σήματα.⁶

1.10.1 Χαρακτηριστικά κοινοτικού σήματος

Το κοινοτικό σήμα διακρίνεται με κάποια χαρακτηριστικά γνωρίσματα τα οποία είναι τα εξής :

- Κοινοτικό σήμα μπορεί να αποτελέσει οποιοδήποτε σημείο επιδεκτικό γραφικής παράστασης, όπως λέξεις, σχέδια ή αριθμοί που έχουν την ικανότητα να διακρίνουν τα προϊόντα μιας επιχείρησης από μιας άλλης.
- Το κοινοτικό σήμα έχει ενιαίο χαρακτήρα. Δεν γίνεται να μεταβιβασθεί, να καταχωρηθεί η να απαγορευθεί η χρήση του παρά μόνο για ολόκληρη την κοινότητα.
- Η απόκτηση του κοινοτικού σήματος γίνεται με την καταχώρηση.

⁶ Πουλάτου-Ευθυμιάτου Αντωνία, (2008) «Επιτομή εμπορικού δικαίου», 5^η έκδοση, εκδόσεις, Αντ.Ν.Σακκουλά, Αθήνα, σελ.127.

- Η αίτηση κατάθεσης του κοινοτικού σήματος πρέπει να περιλαμβάνει πέρα από το σήμα και τα στοιχεία του αιτούντος και μελλοντικού δικαιούχου και την κατάσταση των προϊόντων ή υπηρεσιών που αυτό θα διακρίνει.
- Κοινοτικό σήμα το οποίο αποτελείται αποκλειστικά από λέξεις ή ενδείξεις που δηλώνου το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τις ιδιότητες του προϊόντος, την αξία και αντίκειται στην δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη, δεν μπορεί να γίνει δεκτό για καταχώρηση.
- Δικαιούχος κοινοτικού σήματος μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπήκοος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπήκοος άλλων κρατών συμβαλλομένων μερών της σύμβασης των Παρισίων, υπήκοος κράτους που δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης των Παρισίων ο οποίος κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους της σύμβασης των Παρισίων.
- Ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα της χρήσης του σήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δηλαδή, μπορεί να απαγορεύει στον οποιονδήποτε τρίτο να το χρησιμοποιεί χωρίς την συγκατάθεση του, από την ημερομηνία δημοσίευσης της καταχώρησης του.
- Στην περίπτωση που ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος δεν το έχει χρησιμοποιήσει ουσιαστικά μέσα στη κοινότητα για τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρηθεί ή έχει ανασταλεί η χρήση του για συνεχόμενα 5 έτη, το κοινοτικό σήμα προσπίπτει στις κυρώσεις που προβλέπονται στον κανονισμό, εκτός αν υπάρχει εύλογη αιτία για την μη χρήση του.
- Υπάρχει η δυνατότητα παραχώρησης αποκλειστικής ή μη άδειας χρήσης του κοινοτικού σήματος για όλα ή μέρος των υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρηθεί.
- Μεταβίβαση του κοινοτικού σήματος μπορεί να γίνει είτε στο σύνολο των υπηρεσιών του είτε σε μέρος αυτού, ανεξάρτητα από την μεταβίβαση της επιχείρησης.
- Το δικαίωμα που παρέχει το κοινοτικό σήμα αντιτάσσεται κατά τρίτων από την ημερομηνία της δημοσίευσης της καταχώρησης.

- Όταν χρειάζεται να καθοριστεί το προγενέστερο των δικαιωμάτων, ημερομηνία προτεραιότητας θεωρείται η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης του κοινοτικού σήματος.
- Ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος έχει το δικαίωμα παραίτησης από το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες το σήμα έχει καταχωρηθεί.
- Ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος των δικαιωμάτων του, σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ουσιαστική χρήση του σήματος για πέντε συνεχή έτη, σε περίπτωση που το σήμα ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό και στην περίπτωση που έχει καταστεί συνήθης εμπορική σημασία προϊόντος για την οποία έχει καταχωρηθεί.
- Το κοινοτικό σήμα μπορεί να κηρυχθεί άκυρο.
- Έχουμε απόσβεση του δικαιώματος στο κοινοτικό σήμα σε περίπτωση παραίτησης, έκπτωσης και ακυρότητας.
- Στο κοινοτικό σήμα μπορεί να διεκδικηθεί αρχαιότητα, ώστε να διατηρούνται προγενέστερες ημερομηνίες κατάθεσης και καταχώρησης του εθνικού σήματος.
- Στην περίπτωση που ο καταθέτης επιθυμεί να είναι το σήμα του προστατευμένο σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, το κοινοτικό σήμα αποτελεί την καλύτερη επιλογή και από άποψη κόστους.⁷
- Το κοινοτικό σήμα αποτελεί ίσως το πιο σημαντικό όπλο που κάθε ελληνική επιχείρηση επιβάλλεται να έχει στην κατοχή της. Με την βοήθεια αυτού του πλεονεκτήματος θα μπορέσει να επεκτείνει τις δραστηριότητες της στην Ευρωπαϊκή αγορά και με την κατοχύρωση του να εξάγει ελληνικά προϊόντα όπως η φέτα και το ελαιόλαδο και να κατακλύσουν τα ράφια της ευρωπαϊκής αγοράς και όχι μόνο.

⁷ Σερελέα Γαρυφαλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου», εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σελ.144.

1.11 Απόσβεση του δικαιώματος του σήματος

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους μπορεί να αποσβεσθεί ένα σήμα :

- Η πάροδος του χρόνου διάρκειας της προστασίας. Η προστασία του σήματος διαρκεί δέκα χρόνια και δύναται να παρατείνεται κάθε δέκα χρόνια. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία το σήμα διαγράφεται αυτομάτως και ο δικαιούχος χάνει τα δικαιώματα του επ'αυτού.
- Η παραίτηση. Ο δικαιούχος του σήματος να δηλώσει ότι παραιτείται από το δικαίωμα που έχει στο σήμα.
- Η απόσβεση του σήματος σε περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης.

Σε περίπτωση που η απόσβεση επέρχεται μετά από απόφαση της διοικητικής επιτροπής σημάτων ή των διοικητικών δικαστηρίων ο νόμος χρησιμοποιεί τον όρο διαγραφή αντί απόσβεση.

1.12 Διαγραφή του σήματος

Το σήμα μπορεί να διαγραφεί μόνο με απόφαση της διοικητικής επιτροπής σημάτων ή με απόφαση των διοικητικών δικαστηρίων εφόσον στην απόφαση ασκήθηκε προσφυγή. Οι λόγοι διαγραφής μπορεί να προέκυψαν αφού αποκτήθηκε το δικαίωμα στο σήμα είτε να υπήρχαν κατά την κατάθεση του και λόγω εσφαλμένης εφαρμογής της νομοθεσίας να έγινε δεκτό από την επιτροπή σημάτων.

Σήμα το οποίο δεν έχει γίνει ακόμα δεκτό η δεν έχει καταχωρηθεί ακόμα, δεν μπορεί να διαγραφεί. Επομένως, μόνο κτηθέντα σήματα δύναται να διαγραφούν. Κάθε σήμα μέχρι την διαγραφή του χρίζει προστασίας.

Για την διαγραφή του σήματος πρέπει να κατατεθεί αίτηση διαγραφής, την οποία μπορεί να υποβάλει κάθε πρόσωπο το εμπορικό, βιομηχανικό, επαγγελματικό ή και βιοτεχνικό επιμελητήριο καθώς και κάθε πρόσωπο που

έχει έννομο συμφέρον. Η αίτηση μπορεί να μην στρέφεται κατά την υπόσταση του σήματος αλλά να ζητά την μερική διαγραφή προϊόντων. Η διαγραφή σήματος υπόκειται στην δημοσιότητα, όπως και οποιαδήποτε μεταβολή της νομικής κατάστασης του σήματος.⁸

1.12.1 Λόγοι διαγραφής σήματος

- Σύμφωνα με το νόμο, ένα σήμα μπορεί να διαγραφεί όταν δεν χρησιμοποιείται για μεγάλο διάστημα, πιο συγκεκριμένα μέσα σε πέντε χρόνια από την καταχώρηση του. Το σήμα δεν διαγράφεται αν ο δικαιούχος αποδείξει ότι για εύλογη αιτία δεν έθεσε σε κυκλοφορία τις υπηρεσίες του.
- Όταν η επιχείρηση για τα προϊόντα της οποίας έχει κατατεθεί το σήμα σταματήσει να λειτουργεί από πενταετίας, τότε έχουμε διαγραφή του σήματος. Εκτός αν ο δικαιούχος αποδείξει ότι η επιχείρηση σταμάτησε να λειτουργεί δικαιολογημένα, δηλαδή, όταν οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας.
- Όταν ο δικαιούχος προσπαθεί να παραπλανήσει το κοινό και η κατάθεση του σήματος γίνεται κακόπιστα.
- Στην περίπτωση που το σήμα καταστεί κοινόχρηστο λόγω αδράνειας του δικαιούχου.
- Όταν λόγω της χρήσης του σήματος είτε από τον δικαιούχο είτε από τρίτο με την συγκατάθεση του δικαιούχου, για τα προϊόντα η τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωρηθεί, ενδέχεται να παραπλανηθεί το κοινό είτε ως προς την φύση είτε ως προς την ποιότητα των υπηρεσιών.
- Το σήμα υπόκειται σε διαγραφή όταν είναι απαράδεκτο για καταχώρηση, εφόσον είναι ήδη καταχωρημένο.
- Το καταχωρημένο σήμα αποτελεί απομίμηση η παραποίηση αλλοδαπού σήματος, που καταχωρήθηκε μεταγενέστερα στο βιβλίο σημάτων αλλά κατέχει το δικαίωμα της προτεραιότητας.

⁸ Σερελέα Γαρυφαλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου», εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σελ.133.

- Η αίτηση διαγραφής μπορεί να υποβληθεί εντός της διάρκειας των πέντε ετών από την καταχώρηση του σήματος.

2. ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΕΣ

2.1 Έννοια της εφεύρεσης

Η έννοια της εφεύρεσης δεν προσδιορίζεται στον νόμο. Εφεύρεση θεωρείται κάθε δημιουργία του ανθρώπινου πνεύματος, η οποία είτε λύνει κάποιο τεχνικό πρόβλημα με την βοήθεια των φυσικών νόμων, είτε εξευρίσκει μια καινούργια μέθοδο με την οποία βελτιώνεται η λύση κάποιου τεχνικού προβλήματος.

Η εφεύρεση θα πρέπει να είναι νέα και επιδεικτική βιομηχανικής εφαρμογής. Μια εφεύρεση κρίνεται ως νέα όταν δεν εμπεριέχει τίποτα το οποίο να είναι γνωστό οπουδήποτε στον κόσμο από προφορική ή γραπτή περιγραφή ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Αφετέρου ως επιδεικτική βιομηχανικής εφαρμογής θεωρείται η εφεύρεση που το αντικείμενο της μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε οποιονδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.

Εφευρέσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν οι επιστημονικές θεωρίες, οι ανακαλύψεις, οι μαθηματικές μέθοδοι, οι αισθητικές δημιουργίες, οι κανόνες, τα σχέδια και η παρουσίαση πληροφοριών. Δεν πρέπει να γίνεται σύγχυση ανάμεσα στις έννοιες της εφεύρεσης και της ανακάλυψης, για την οποία δεν χορηγείται δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η ανακάλυψη μπορεί να είναι νέα αλλά όχι επιδεικτική βιομηχανικής εφαρμογής. Ακόμα δεν δύναται να χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για εφευρέσεις που αφορούν επιστημονικούς σκοπούς.

Η εφεύρεση της τυπογραφίας

- Η εφεύρεση της τυπογραφίας, δεν ανήκει ούτε σε κάποιο συγκεκριμένο λαό ούτε σε κάποια συγκεκριμένη χρονολογία. Η δόξα της εφεύρεσης αποδίδεται στον Γουτεμβέργιο που τελειοποίησε τα μέσα που χρησιμοποιούσαν μέχρι τότε.

Πηγή: www.google.gr/εφευρεση

2.2 Εφευρετική δραστηριότητα

Υπάρχουν τρεις διαφορετικές περιπτώσεις όσον αφορά την εφευρετική δραστηριότητα των εργαζομένων. Η υπηρεσιακή, η εξαρτημένη και η ελεύθερη εφεύρεση.

Υπηρεσιακή εφεύρεση είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργοδότη με εργαζόμενου για την ανάπτυξη της εφευρετικής δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση ανήκει στον εργοδότη, όμως αν αυτή θεωρηθεί επωφελής για τον ίδιο τότε ο εργαζόμενος δικαιούται πρόσθετη αμοιβή.

Εξαρτημένη εφεύρεση είναι εκείνη που πραγματοποιείται από τον εργαζόμενο με την χρήση πληροφοριών ή υλικών μέσων της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση αυτή ανήκει κατά 60% στον εργαζόμενο και κατά 40% στον εργοδότη. Ο εργοδότης έχει δικαίωμα στην εκμετάλλευση της εξαρτημένης εφεύρεσης, υποχρεούται όμως να δώσει αμοιβή στον εφευρέτη, ανάλογη με την οικονομική αξία της εφεύρεσης και τα κέρδη που έχει αποφέρει. Ο εφευρέτης εξαρτημένης εφεύρεσης πρέπει να γνωστοποιήσει εγγράφως στον εργοδότη του την πραγματοποίηση της εφεύρεσης καθώς και να του παράσχει τα απαραίτητα στοιχεία για την υποβολή από κοινού της αίτησης για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Στην περίπτωση που ο εργοδότης δεν

δηλώσει εγγράφως στον εργαζόμενο, εντός τεσσάρων μηνών από την παραπάνω γνωστοποίηση, ότι ενδιαφέρεται να συνυποβάλει την αίτηση, τότε την υποβάλει μόνο ο εργαζόμενος και η εφεύρεση θα ανήκει μόνο και εξολοκλήρου σε εκείνον.

Ελεύθερη εφεύρεση θεωρείται οποιαδήποτε άλλη εφεύρεση πραγματοποιηθεί από τον εργαζόμενο και τα δικαιώματα ανήκουν αποκλειστικά στον ίδιο.

2.2.1 Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος

Σε περιπτώσεις όπου πραγματοποιήσουν την εφεύρεση περισσότερα άτομα, από κοινού και δεν υφίσταται διαφορετική συμφωνία, το δικαίωμα ανήκει σε όλους. Έτσι, κάθε συνδικαιούχος έχει την δυνατότητα να μεταβιβάζει την μερίδα του και να είναι υπεύθυνος για την προστασία του κοινού διπλώματος.

Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που περισσότερα άτομα πραγματοποίησαν μια εφεύρεση, ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο, το δίπλωμα θα ανήκει σε εκείνον που κατέθεσε πρώτος την αίτηση για την απόκτηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ή σε εκείνον που έχει δικαίωμα προτεραιότητας απέναντι στους υπόλοιπους.

Σε κάθε περίπτωση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, είναι υποχρεωτικό να αναφέρεται το όνομα του εφευρέτη, ο οποίος έχει δικαίωμα να απαιτήσει από αυτόν που κάνει την αίτηση για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας η από τον κάτοχο του, την νόμιμη αναγνώριση του ως εφευρέτη. Ο νόμος παραχωρεί στον εφευρέτη το δικαίωμα να αποκτήσει με αγωγή δική του κατά τρίτου, την αναγνώριση σε αυτόν είτε των δικαιωμάτων που προκύπτουν από την αίτηση για δίπλωμα είτε των δικαιωμάτων που προκύπτουν από το δίπλωμα εάν ήδη έχει χορηγηθεί.

Όταν η γνωστοποίηση εφεύρεσης οφείλεται σε καταχρηστική ενέργεια εις βάρος του αιτούντος, τότε το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγείται μέσα στο διάστημα των έξι μηνών πριν από την κατάθεση της αίτησης.

Ακόμη, αν η γνωστοποίηση οφείλεται σε παρουσίαση της εφεύρεσης σε κάποια επίσημα αναγνωρισμένη έκθεση, και αιτών δηλώσει κατά την κατάθεση ότι η εφεύρεση αυτή έχει παρουσιασθεί σε έκθεση κ παραθέσει την σχετική βεβαίωση, τότε δεν θίγεται ο νέος χαρακτήρας της εφεύρεσης και μπορεί να χορηγηθεί το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Δεν δύναται να χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στις εφευρέσεις οι οποίες η εφαρμογή και δημοσίευση τους αντίκειται στα χρηστά ήθη και στην δημόσια τάξη. Καθώς και σε εκείνες που αφορούν ποικιλίες φυτών η είδη ζώων.⁹

2.3 Κατάθεση χορήγησης αίτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί διοικητική πράξη και για να χορηγηθεί απαιτείται η κατάθεση αίτησης στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ), με την οποία δημιουργείται το ιδιωτικό δικαίωμα ευρεσιτεχνίας. Την αίτηση συνοδεύουν¹⁰ :

- Η επωνυμία, η εθνικότητα, το πλήρες όνομα, η κατοικία, η διεύθυνση και η έδρα του καταθέτη.
- Σαφής και πλήρης περιγραφή της εφεύρεσης, ώστε να είναι δυνατή η πρακτική της εφαρμογή από τον ειδικό.
- Οι αξιώσεις της εφεύρεσης, δηλαδή η έκταση και το περιεχόμενο της προστασίας που ζητείται με βάση τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης.
- Τα σχέδια στα οποία αναφέρονται οι αξιώσεις ή την περιγραφή.
- Η περίληψη της εφεύρεσης
- Οι επεξηγήσεις για την κατανόηση της περιγραφής
- Εάν δεν είναι ο εφευρέτης, τα έγγραφα νομιμοποίησης του καταθέτη σε περίπτωση νομικού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου.
- Αποδείξεις είσπραξης των τελών κατάθεσης και πρώτου έτους προστασίας.

⁹ Πουλάτου-Ευθυμιάτου Αντωνία, (2008) «Επιτομή εμπορικού δικαίου», 5^η έκδοση, εκδόσεις, Αντ.Ν.Σακκουλά, Αθήνα, σελ.133.

¹⁰ Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)

Στην περίπτωση που η αίτηση αφορά περισσότερες εφευρέσεις, δηλαδή είναι μια σύνθετη αίτηση, τότε ο καταθέτης έχει το δικαίωμα να χωρίσει την αίτηση σε περισσότερες τμηματικές αιτήσεις μέχρι την έκδοση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ημερομηνία κατάθεσης κάθε τμηματικής αίτησης θα θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αίτησης.

Εφόσον στην αίτηση συμπεριλαμβάνονται όλα τα παραπάνω και πληροί τους άνωθεν όρους, τότε γίνεται δεκτή για κατάθεση με την προϋπόθεση ότι περικλείονται μέσα και οι αποδείξεις πληρωμής των τελών. Για να θεωρηθεί η αίτηση πλήρης, πρέπει μέσα σε τέσσερις μήνες από την κατάθεση της να υποβάλει τυχόν σχέδια ή και δικαιολογητικά που δεν είχαν κατατεθεί καθώς και ελλείψεις, όπως και επίσης τυχόν διορθώσεις στην σύνταξη των εγγράφων.

Η αίτηση για χορήγηση διπλώματος και όσα αυτή περιλαμβάνει, δημοσιεύονται 1,5χρόνο μετά την ημερομηνία κατάθεσης ή προτεραιότητας. Αν όμως έχει εκδοθεί το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τα στοιχεία αυτά γίνονται ευρέως γνωστά με την έκδοση του διπλώματος.

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας βεβαιώνει μόνο ότι η εφεύρεση δηλώθηκε κανονικά. Κατά την χορήγηση του ο Ο.Β.Ι. δεν εξετάζει αν είναι επιδεικτική βιομηχανικής εφαρμογής ή νέα, η εφεύρεση. Όποιος καταθέσει πρώτος την δήλωση στον Ο.Β.Ι., τότε σύμφωνα με τον νόμο, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα παραχωρηθεί σε αυτόν. Η ισχύς του ξεκινά από την επομένη της κατάθεσης της αίτησης και ισχύει για είκοσι έτη.

2.4 Ορισμός του όρου δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Αναφερθήκαμε αρκετές φορές παραπάνω στον όρο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, χωρίς όμως να έχουμε συγκεκριμενοποιήσει τον όρο αυτόν. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας κατά βάση είναι πνευματικά δικαιώματα. Τα πνευματικά δικαιώματα μπορεί να περικλείονται σε δυο κατηγορίες, δηλαδή στην πνευματική ιδιοκτησία και στην βιομηχανική ιδιοκτησία, όμως ουσιαστικά ανήκουν στην πρώτη. Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας έχουν την

δυνατότητα να προστατεύουν την έκφραση μιας ιδέας/εφεύρεσης και όχι την ιδέα αυτή κάθε αυτή.

Ο εφευρέτης μπορεί να προστατεύσει την εφεύρεση του μέσω των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας είτε καταθέτοντας την σε συμβολαιογράφο για να του παράσχει νομική κάλυψη, είτε στέλνοντας στον εαυτό του μια συστημένη επιστολή που θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες της εφεύρεσης.

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες :

- Εμπορικό σήμα
- Δικαιώματα σχεδίων
- Δικαίωμα δημιουργού (copyright)
- Δικαίωμα διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα)

Πηγή: www.google.gr/ευρεσιτεχνία/πατέντα

2.4.1 Ιστορική αναδρομή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

Στην καθημερινότητα μας, είτε στην προσωπική μας ζωή είτε στην επαγγελματική μας ζωή, οπουδήποτε και αν κοιτάξουμε, το πλεόνασμα των πραγμάτων και μη, αποτελούνται από μια εφεύρεση. Το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων στην καθημερινή μας ζωή αποτελείται από ευρεσιτεχνίες κατοχυρωμένες με δίπλωμα.

Την αρχή για την κατοχύρωση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας έκανε η Αγγλία, αν και όχι επίσημα. Ειδικά προνόμια ξεκίνησαν να προσφέρονται στην χώρα την εποχή του 15^ο αιώνα, όταν οι έμποροι με την δημιουργία προϊόντων άρχισαν να βοηθούν στην εξέλιξη της οικονομίας. Συγκεκριμένα το 1449 ο Βασιλιάς Henry IV έδωσε την δυνατότητα στον John of Utynam να παράγει ένα τύπο χρωματιστού γυαλιού μονοπωλιακά για 20 έτη. Ως αντάλλαγμα ο εκείνος θα δίδασκε σε ντόπιους την τεχνική κατασκευής του συγκεκριμένου γυαλιού. Τον ίδιο αιώνα και λίγο μετέπειτα συνεχίστηκε η παραχώρηση μονοπωλιακών δικαιωμάτων σε εφευρέτες.

Τον 16^ο αιώνα και με την αλλαγή του καθεστώτος, τα μονοπώλια αποσύρθηκαν και μόνο εάν ένα προϊόν ήταν αρκετά καινοτόμο και ριζοσπαστικό μπορούσε κάποιος να το εκμεταλλευτεί. Κάτι που επισημοποιήθηκε το 1624 και ίσχυσε στην Αγγλία για τους επόμενους 2 αιώνες. Σύμφωνα με τον νόμο του 1785, οι εφευρέτες υποχρεούνταν να περιγράφουν με κάθε λεπτομέρεια τις δημιουργίες τους.

Από τον 18^ο αιώνα και μετά και αφότου συνέβη η βιομηχανική επανάσταση, η υπόλοιπη Ευρώπη ξεκίνησε να ανθίζει οικονομικά και έτσι ίδρυσε ένα σύστημα κατοχύρωσης ευρεσιτεχνιών. Το νομικό πλαίσιο που ακολουθούσαν όλα τα κράτη για τις ευρεσιτεχνίας ήταν αυτό της Αγγλίας ως φυσικό επακόλουθο.

Με την σύμβαση των Παρισίων το 1883, τα διπλώματα πήραν την τελική τους μορφή και αρκετές χώρες καθιέρωσαν διεθνή νομικά ιδρύματα για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Στο τέλος του ίδιου έτους δημιουργήθηκε και το γραφείο για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Ημερομηνία σταθμός για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι το 1973, όπου και υπογράφηκε η σύμβαση του Μονάχου, που νομοθετεί ένα ενιαίο σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2.4.2 Κατηγορίες διπλώματος ευρεσιτεχνίας

Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες :

- Στο Εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, που προστατεύει την εφεύρεση μόνο στον ελληνικό χώρο και απονέμεται από τον Ο.Β.Ι.
- Στο Ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, που χορηγείται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας που εδρεύει στο Μόναχο. Το δίπλωμα παρέχεται σε οποιονδήποτε το ζητήσει, ανεξάρτητα από την υπηκοότητα ή τον τόπο διαμονής. Προστατεύεται με βάση τις εθνικές νομοθεσίες και με ότι ισχύει στα 37 ευρωπαϊκά κράτη που έχουν συμφωνήσει στην ευρωπαϊκή σύμβαση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Επίσης, ο εφευρέτης, μπορεί να ζητήσει προστασία και από τα κράτη Σερβία, Μαυροβούνιο και Βοσνία-Ερζεγοβίνη τα οποία έχουν συνάψει και αυτά επέκταση της προστασίας των ευρεσιτεχνιών. Ισχύει για είκοσι έτη από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης.
- Στο Διεθνές δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Σε αυτή την περίπτωση, ο καταθέτης της αίτησης για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, πρέπει να προχωρήσει σε μετάφραση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε όποια κράτη επιθυμεί, έτσι ώστε αυτό να εξομοιωθεί απόλυτα με το εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε αυτά τα κράτη. Με αυτό τον τρόπο προστατεύεται η εφεύρεση από πολλά κράτη είτε ευρωπαϊκά είτε όχι τα οποία ανήκουν στην διεθνή συνθήκη συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

2.5 Άδειες εκμετάλλευσης

Ο δικαιούχος της εφεύρεσης έχει την δυνατότητα να παραχωρήσει σε τρίτους την άδεια για εκμετάλλευση της εφεύρεσης του. Πιο συγκεκριμένα, χωρίς ο ίδιος να αποπαισιάζεται τα δικαιώματά του, παραχωρεί άδεια διενέργειας ορισμένων ή όλων των πράξεων που αποτελούν το περιεχόμενο της αποκλειστικής του εξουσίας. Η άδεια εκμετάλλευσης είναι πράξη δικαίου και πρέπει να γίνεται εγγράφως. Για να έχει ισχύ, είναι υποχρεωτικό να εγγραφεί στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του Ο.Β.Ι. και να δημοσιευθεί στο δελτίο βιομηχανικής ιδιοκτησίας του ΦΕΚ.¹¹

Σε περιπτώσεις εφευρέσεων που σχετίζονται με την δημόσια υγεία, το δημόσιο συμφέρον και την εθνική άμυνα, παραχωρείται υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης. Αν η εφεύρεση δεν έχει χρησιμοποιηθεί για τέσσερα έτη από την κατάθεση ή για τρία έτη από την χορήγηση του διπλώματος, τότε και έπειτα από δικαστική απόφαση, παραχωρείται στον αιτών η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης, εκτός αν ο δικαιούχος αποδείξει ότι η μη χρήση της εφεύρεσης δεν οφείλεται σε δικό του σφάλμα.

Όταν υφίστανται επιτακτικοί λόγοι εξυπηρέτησης της δημόσιας υγείας και της εθνικής άμυνας της χώρας αλλά η εφεύρεση που σχετίζεται δεν γίνεται αντικείμενο παραγωγικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα, τότε μπορεί να παρασχεθεί άδεια εκμετάλλευσης της εφεύρεσης σε φορείς του δημοσίου τομέα, που μπορούν να προχωρήσουν στην εκμετάλλευση της στον ελλαδικό χώρο με απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου υπουργού. Έπειτα, ορίζεται το ποσό και οι όροι καταβολής αποζημίωσης στον κάτοχο του διπλώματος.

Δύναται να χορηγηθεί άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και χωρίς την σύμφωνη γνώμη του δικαιούχου, αλλά με απόφαση δικαστηρίου, όταν :

- Έχουν παρέλθει τρία έτη από την κατάθεση του διπλώματος ή την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση του διπλώματος.

¹¹ Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)

- Η εφεύρεση δεν χρησιμοποιήθηκε σαν αντικείμενο παραγωγικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα.
- Ο τρίτος έκανε γνωστή την πρόθεση του στον δικαιούχο του διπλώματος να ζητήσει μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης λίγο πριν την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας.
- Ο τρίτος έχει την ικανότητα να εκμεταλλευτεί παραγωγικά την εφεύρεση που προστατεύεται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Εφόσον όμως ο δικαιούχος δώσει τους λόγους που δεν έχει εκμεταλλευτεί το προϊόν της εφεύρεσης είτε καθόλου είτε μη επαρκή, τότε η άδεια εκμετάλλευσης δεν του παρέχεται. Η παροχή της συγκεκριμένης άδειας δεν αποκλείει άλλες συμβατικές ή μη άδειες. Για να παρασχεθεί μια μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης από το δικαστήριο πρέπει στην αίτηση του ενδιαφερόμενου να περικλείεται γνωμοδότηση από τον Ο.Β.Ι. για το ύψος, τους όρους αποζημίωσης του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, για την συνδρομή των προϋποθέσεων παροχής και για την αποκλειστικότητα ή μη της εκμετάλλευσης. Τέλος, καταχωρείται και δημοσιεύεται.¹²

2.5.1 Μεταβίβαση δικαιώματος ευρεσιτεχνίας

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και το δικαίωμα για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορούν να μεταβιβασθούν με έγγραφη συμφωνία είτε με πράξη εν ζωή είτε αιτία θανάτου. Το σύνολο των δικαιωμάτων μπορεί να μεταβιβασθεί σε τρίτους από τον δικαιούχο καθώς και το περιεχόμενο του δικαιώματος όπως αυτό περιγράφεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η μεταβίβαση δεν προσβάλλει τις μέχρι τότε άδειες εκμετάλλευσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν πρόσωπα που έχουν από κοινού δίπλωμα ευρεσιτεχνίας η δικαίωμα χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τότε μπορούν να μεταβιβάσουν χωριστά το μερίδιό τους, πάντα με έγγραφη συμφωνία. Όπως με έγγραφη συμφωνία παραχωρείται σε τρίτους και η άδεια εκμετάλλευσης από τον δικαιούχο. Η άδεια δεν μεταβιβάζεται και δεν

¹² Πουλάτου-Ευθυμιάτου Αντωνία, (2008) «Επιτομή εμπορικού δικαίου», 5^η έκδοση, εκδόσεις, Αντ.Ν.Σακκουλά, Αθήνα, σελ.140.

κληρονομείται εκτός από αντίθετη συμφωνία. Η μεταβίβαση δημιουργείται από το Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και δημοσιεύεται στο ειδικό δελτίο βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

2.6 Προστασία διπλώματος ευρεσιτεχνίας

Ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, σε περίπτωση προσβολής του διπλώματος, έχει δικαίωμα να ζητήσει την άρση οποιασδήποτε προσβολής της αποκλειστικότητας που έχει στην εφεύρεση του και την παράλειψη της στο εγγύς μέλλον. Πιο συγκεκριμένα, να σταματήσουν οι τρίτοι οποιοσδήποτε πράξεις στην εφεύρεση του που μόνο αυτός έχει δικαίωμα να ενεργεί.

Σε περίπτωση υπαιτιότητας, ο κάτοχος του διπλώματος που ζημιώθηκε μπορεί να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας από την αθέμιτη εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας και την πληρωμή ποσού αναλόγου προς το τίμημα της άδειας εκμετάλλευσης. Ακόμα δύναται να ζητήσει και την λήψη ασφαλιστικών μέτρων, τα οποία ίσως να περιέχουν και περιγραφή των προϊόντων ή των μέσων εκείνων που συνιστούν την προσβολή καθώς και την κατάσχεση τους με σκοπό την καταστροφή.

Σε κάθε περίπτωση οι απαιτήσεις δεν είναι δυνατόν να διατηρηθούν για πάνω από είκοσι έτη. Όπως και οι παραπάνω απαιτήσεις που αναφέρθηκαν παραγράφονται πέντε έτη αφού ο κάτοχος καταλάβει την προσβολή.

Οποιαδήποτε επίθεση πραγματοποιηθεί σε εμπορικά έγγραφα που προορίζονται για το κοινό ή οποιαδήποτε άλλα μέσα διαφήμισης και δημοσιότητας και δηλώσει ψευδώς ότι τα σχετικά αντικείμενα προστατεύονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τιμωρείται είτε με φυλάκιση είτε με χρηματική ποινή είτε και με τον συνδυασμό και των δυο.¹³

¹³ Σρελέα Γαρυφαλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου», εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σελ.157.

2.7 Απώλεια δικαιώματος ευρεσιτεχνίας

Απώλεια στο δικαίωμα ευρεσιτεχνίας έχουμε όταν :

- Παρέλθει η ημερομηνία ισχύς του διπλώματος ευρεσιτεχνίας
- Τα ετήσια τέλη προστασίας του διπλώματος δεν καταβληθούν μέσα στο χρονικό περιθώριο.
- Ο δικαιούχος του διπλώματος παραιτηθεί, με γραπτή δήλωση του στον Ο.Β.Ι.
- Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας κριθεί άκυρο, είτε λόγω του ότι η περιγραφή της εφεύρεσης δεν ήταν επαρκής, είτε επειδή το δίπλωμα δεν χορηγήθηκε στον αυτό κάθε αυτό δικαιούχο, είτε γιατί το αντικείμενο του διπλώματος είναι κάτι διαφορετικό από αυτό που είχε δηλωθεί από τον καταθέτη στην αίτηση του.

2.8 Ακυρότητα διπλώματος ευρεσιτεχνίας

Η ακυρότητα του διπλώματος ευρεσιτεχνίας κηρύσσεται με δικαστική απόφαση των πολιτικών δικαστηρίων μετά από αγωγή.

Σε περιπτώσεις όπως, όταν η εφεύρεση δεν είναι επιδεκτική διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ο κάτοχος δεν είναι ο εφευρέτης η ο δικαιούχος του διπλώματος, και η περιγραφή στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι ελλιπής για την εφαρμογή της εφεύρεσης, έχουμε ακύρωση του διπλώματος.

Επίσης, ένα δίπλωμα θεωρείται άκυρο, όταν το αντικείμενο του διπλώματος που χορηγήθηκε ξεφεύγει από το περιεχόμενο της προστασίας, με τον τρόπο που αυτό ζητήθηκε στην αίτηση.

Υφίσταται και η περίπτωση να χρειάζεται ακύρωση μέρος της εφεύρεσης, έτσι το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα περιοριστεί αναλόγως.

2.9 Πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας

Το πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας αποτελεί μια μορφή διπλώματος ευρεσιτεχνίας για τεχνικές δημιουργίες. Και ενώ πρέπει να είναι επιδεικτικές βιομηχανικής εφαρμογής και νέες, δεν χρειάζεται να αποτελούν μέρος εφευρετικής δραστηριότητας. Είναι καινοτόμες τεχνικές επινοήσεις με καθορισμένο σχήμα και βελτιωμένη εξωτερική μορφή αντικειμένου που προτείνονται ως βιομηχανικά εφαρμόσιμες και με δυνατότητα να δώσουν λύση σε οποιοδήποτε τεχνικό πρόβλημα. Στις τεχνικές αυτές περιλαμβάνονται κυρίως, όργανα, εργαλεία, οικιακές συσκευές, σκεύη.

Για να απονεμηθεί πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας πρέπει :

- Το αντικείμενο να είναι τρισδιάστατο με συγκεκριμένο σχήμα και μορφή.
- Το υπόδειγμα χρησιμότητας να έχει δημιουργηθεί για την επίλυση τεχνικού προβλήματος.
- Η επίλυση του προβλήματος να γίνεται αυστηρά και μόνο με την κατασκευή υλικού κινητού αντικειμένου.
- Το αντικείμενο στο οποίο κούμπωσε η εφευρετική ιδέα να είναι απαραίτητως νέο.

Το πιστοποιητικό αυτό ισχύει για επτά έτη από την επομένη της κατάθεσης της αίτησης για την χορήγηση του. Η αίτηση για την χορήγηση πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας, πραγματοποιείται στον Ο.Β.Ι.

Στην περίπτωση που η αίτηση πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις, ο Ο.Β.Ι., προχωράει στην χορήγηση πιστοποιητικού χρησιμότητας δίχως προηγούμενο έλεγχο σχετικά με το πόσο μπορεί να εφαρμοστεί βιομηχανικά το υπόδειγμα χρησιμότητας. Με την έκδοση του πιστοποιητικού, δημιουργείται το περιουσιακό και περιορισμένο δικαίωμα στο υπόδειγμα χρησιμότητας.

2.10 Κόστος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

Για να χορηγηθεί νόμιμα ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και να θεωρείται έγκυρο χρειάζεται να δαπανηθούν κάποια χρήματα. Τα κόστη που κυρίως χρειάζονται για την απόκτηση του είναι :

- Κόστος της ίδιας της ευρεσιτεχνίας
- Κόστος για τέλη ανανέωσης
- Κόστος για την πρόσληψη δικηγόρων
- Και τέλος, τα έξοδα για θέματα ευρεσιτεχνίας, όπως τα τέλη για την αίτηση κατάθεσης, η έκθεση έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία προέκυψαν δυσκολίες κατά την συγγραφή, εξαιτίας της πολυπλοκότητας και της συνεχούς αλλαγής της νομοθεσίας. Από την μελέτη της πτυχιακής εργασίας ο αναγνώστης συνειδητοποιεί τον σπουδαίο ρόλο της κατοχύρωσης του εμπορικού σήματος ως άυλο περιουσιακό στοιχείο της οικονομικής μονάδας. Επιπροσθέτως, παρουσιάζεται η σπουδαία εξέλιξη στον τομέα των εφευρέσεων και κατ' επέκταση στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Ακόμη, είναι πολύ σημαντικό να ειπωθεί το γεγονός ότι η επιχείρηση κατέχοντας νόμιμα το εμπορικό σήμα, διασφαλίζει την αξιοπιστία της καθώς επίσης, προσελκύει το καταναλωτικό κοινό. Επιπλέον, με την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας η οικονομική μονάδα εξελίσσεται και ενδεχομένως να τερματίσει πρώτη στις πωλήσεις των προϊόντων ή στις παροχές υπηρεσιών.

Συμπερασματικά, μέσω αυτής της εργασίας παρέχονται οι στοιχειώδεις βάσεις για τον τρόπο κατοχύρωσης των εμπορικών σημάτων καθώς επίσης

και των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με οδηγό το νομικό πλαίσιο που ισχύει στην ελληνική επικράτεια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πουλάτου-Ευθυμιάτου Αντωνία, (2008) «Επιτομή εμπορικού δικαίου», 5^η έκδοση, εκδόσεις, Αντ.Ν.Σακκουλά, Αθήνα.
2. Σερελέα Γαρυφαλλιά (2000), « Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου», εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα.

ΠΗΓΕΣ

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ(ΟΒΙ)

ΙΣΤΟΣ

1. www.google.gr/brandnames
2. www.google.gr/wrongbrandnames
3. www.google.gr/εφευρεση
4. www.google.gr/ευρεσιτεχνια/πατέντα